

רעיון נוסף עלה, שאלמד חקלאות ע"י עבודה מעשית אצל איכרים גרמנים באחת ממושבותיהם בארץ.

מביירות נסעו ההורים לתל אביב לשם טיפול בעניין והתייעצות עם חבריהם המורים (הפעם נסעה איתם רוחמה).

מכל זה התקבלה בסופו של דבר תכנית צנועה. נקבל מגמנסיה הרצליה את תכנית הלימודים ולפי תכנית זו נלמד בבית. וזאת עשינו.

הלימודים בבית נשאו כמובן אופי שונה מלימודים בכיתה.

בנוסף לתכנית הלימודים למדנו וקראנו הרבה. כל ספר שיצא אז בעברית היה מגיע לביתנו. קראנו את הספרות של התקופה.

"ספר הקבצנים" של מנדלי מו"ס, סיפורי שלום עליכם, שהתפרסמו בהמשכים בעתונות. ספרי א. מאפו "אהבת ציון" ו"אשמת שומרון". סיפורי פרץ.

ספריה משלי היתה לי מאז הבר-מצוה, כל הספרות של אז היתה אצלי בספריה. לקראת שבת היה לנו תמיד עתון או שניים. העתונים היו יוצאים בוורשה. היינו מקבלים אותם בדואר דרך ביירות ומרג' עיון.

היו גם עתוני ילדים. בתחילה "עולם קטן", אחריו "החיים והטבע" עם הרבה סיפורים מעניינים. הכל הגיע אלינו הביתה.⁴⁶

למדנו בבית תלמוד. אבא, שהוא עצמו היה בוגר ישיבה, הקפיד על כך שנלמד לפחות שיעור אחד בשבוע.

הספר שממנו למדנו היה "קיצור התלמוד לתלמידים". בספר זה נכללו כל הדברים העיקריים והחשובים של התלמוד.

ידע רב ביהדות רכשנו בשיחות בעל פה שאבא היה עורך אתנו. עד היום מלווה אותי ידע בתלמוד ובמקורות.

הלימודים והשיחות כללו בראש ובראשונה אותנו שני הגדולים, ואיתנו הילדים הקטנים יותר, שהיו קוראים, מאזינים ורוכשים ידע יחד איתנו.

אבא הכיר היטב את השפה הרוסית. אפילו התחיל בעבודת תרגום ספרים מרוסית לעברית, עבודה שלא סיים.

אבא היה אומר: ספר צריך לפתוח ולקרוא. במיטה לא קוראים. הוא כרך בעצמו, כמו ידיו, את כל הספרים שלו.

כשהוא כרך ספר, הספר היה כרוך כראוי, לא דומה כלל למה שעושים היום. היה משתמש באותיות מוזהבות, מוטבעות מעשה אמן על כריכת הספר.